

KOLUMNĘ DOFINANSOWANO ZE ŚRODKÓW WOJEWÓDZKIEGO FUNDUSZU OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ W KATOWICACH

Wojewódzkie Fundusze Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (WFOŚiGW) wraz z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW) w Warszawie umożliwiają różnym podmiotom ubieganie się o środki finansowe w ramach ogłaszanych naborów w wielu programach pomocowych.

Szerokie grono beneficjentów – w tym gminy, jednostki samorządu terytorialnego, wspólnoty mieszkaniowe oraz osoby fizyczne – może wnioskować o wsparcie finansowe w programach dedykowanych poszczególnym grupom beneficjentów.

PROGRAM PRIORYTETOWY „CZyste Powietrze”

Jednym z programów skierowanych do osób fizycznych jest „Czyste Powietrze”. Został on uruchomiony we wrześniu 2018

roku i od początku umożliwia realizację inwestycji związanych z termomodernizacją budynków mieszkalnych. Już w pierwszym roku funkcjonowania programu odnotowano bardzo duże zainteresowanie – zwłaszcza w Warszawie, Krakowie i Katowicach – gdzie do Wojewódzkich Funduszy Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej wpłynęło ponad 80 tysięcy wniosków.

Wdrożenie programu przyczyniło się do realizacji działań mających pozytywny wpływ na środowisko. Pozwoliło na poprawę jakości powietrza oraz zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych dzięki wymianie źródeł ciepła, a także zwiększenie efektywności energetycznej budynków mieszkalnych.

Zgodnie z aktualnymi zasadami programu priorytetowego „Czyste Powietrze” (obowiązującymi od 31 marca 2025 r.)

o dofinansowanie mogą ubiegać się osoby fizyczne:

- będące od co najmniej 3 lat przed dniem złożenia wniosku o dofinansowanie właścicielem/współwłaścicielem budynku mieszkalnego jednorodzinnego lub wydzielonego w budynku jednorodzinny lokal mieszkalny z wyodrębnioną księgą wieczystą – przy czym w przypadku nabycia budynku lub lokalu w drodze spadku nie określa się tzw. minimalnego okresu dotyczącego posiadania lub współposiadania budynku;
- nie będące beneficjentem Programu w związku z realizacją przedsięwzięcia w innym budynku/ lokalu mieszkalnym.

Warto podkreślić, że w obecnie obowiązującym programie na jeden budynek/lokal mieszkalny dotacja może zo-

REALIZACJA OGÓLNOPOLSKICH PROGRAMÓW WDRAŻANYCH PRZEZ WFOŚiGW

stać udzielona i wypłacona na podstawie jednego wniosku o dofinansowanie.

JAK WNIOSKOWAĆ O ŚRODKI Z „CZYSTEGO POWIETRZA”

Wniosek o dofinansowanie można złożyć:

- elektronicznie – poprzez serwis gov.pl (<https://www.gov.pl/web/gov/skorzystaj-z-programu-czyste-powietrze>) lub system Generator Wniosków o Dofinansowanie (GWD) dostępny pod adresem: <https://gwd.nfosigw.gov.pl/>;
- w formie papierowej – za pośrednictwem gmin, które zawarły stosowne porozumienie z WFOŚiGW w sprawie ustalenia zasad wspólnej realizacji programu;
- drogą pocztową;
- bezpośrednio we właściwym Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

W ramach ubiegania się o środki z Programu „Czyste Powietrze” obowiązują trzy poziome dofinansowania. Niezależnie od wybranego poziomu wsparcia, wnioskodawca musi spełniać podstawowe kryteria przyznawania pomocy oraz udokumentować posiadany dochód, przy czym:

- w przypadku ubiegania się o podstawowy poziom dofinansowania roczny dochód osoby fizycznej nie może przekroczyć 135 000 zł,
- przy wnioskowaniu o podwyższony poziom przeciętny miesięczny dochód przypadający na jednego członka gospodarstwa domowego nie może przekroczyć kwoty: 2 250 zł w gospodarstwie wieloosobowym lub 3 150 zł w gospodarstwie jednoosobowym,
- przy wnioskowaniu o najwyższy poziom wsparcia przeciętny miesięczny dochód na jednego członka gospodarstwa domowego nie może przekroczyć kwoty: 1 300 zł w gospodarstwie wieloosobowym lub 1 800 zł w gospodarstwie jednoosobowym. Najwyższy poziom wsparcia można otrzymać w przypadku, gdy wskaźnik zapotrzebowania na energię użytkową do ogrzewania przed rozpoczęciem przedsięwzięcia przekracza 140 kWh/(m²·rok).

NIE TYLKO PROGRAM „CZyste POWIETRZE”

Zgodnie z „Listą Przedsięwzięć Priorytetowych planowanych do dofinansowa-

nia ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach na 2026 rok” wsparciem będą objęte następujące obszary:

- Ochrona wód, adaptacja do zmian klimatu i gospodarka wodna
- Gospodarka odpadami i ochrona powierzchni ziemi;
- Ochrona atmosfery, transformacja energetyczna i ochrona przed hałasem;
- Ochrona przyrody;
- Edukacja ekologiczna;
- Zapobieganie poważnym awariom i zagrożeniom środowiska;
- Zarządzanie środowiskowe w regionie;
- Profilaktyka zdrowotna.

W ramach obszaru priorytetowego „Ochrona Wód” planowane jest uruchomienie w pierwszym kwartale 2026 r. programu „Przydomowa Oczyszczalnia”. Zgodnie z informacjami zamieszczonymi w harmonogramie naborów na bieżący rok nabór wniosków w ramach w/w programu ma potrwać do II kwartału 2026 r. tj. do 30.06.2026 lub do wyczerpania alokacji środków. Uprawnionymi do ubiegania się o wsparcie będą osoby fizyczne.

W poprzednich edycjach programu „Przydomowa oczyszczalnia lub podłączenie do kanalizacji” o środki mogły ubiegać się jednostki samorządu terytorialnego (JST), ich związki oraz podmioty świadczące usługi publiczne w zakresie realizacji zadań własnych JST.

Z programu mogły też skorzystać osoby fizyczne wnioskujące o środki na podjęcie działań związanych z odpowiednim zagospodarowaniem ścieków socjalno-bytowych powstających w budynkach jednorodzinnych. Program obejmował mieszkańców województwa śląskiego, a środki mogły być przeznaczone na podłączenie do istniejącej sieci kanalizacji sanitarnej lub zakup i montaż przydomowej oczyszczalni o odpowiednich parametrach – pod warunkiem, że w ciągu najbliższych pięciu lat nie planowano uruchomienia sieci kanalizacyjnej w danej lokalizacji.

OCHRONA PRZYRODY JEDNYM Z PRIORYTETÓW

W „Liście Przedsięwzięć Priorytetowych planowanych do dofinansowania ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach na 2026 r.” znajdują się również działania związane z ochroną przyrody.

KOLUMNĘ DOFINANSOWANO ZE ŚRODKÓW WOJEWÓDZKIEGO FUNDUSZU OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ W KATOWICACH

Jako jeden z celów strategicznych uznano „Rozwój systemu obszarów chronionych w województwie śląskim i ochronę obszarów i obiektów cennych przyrodniczo”. Działania w tym zakresie będą ukierunkowane na zachowanie, odtworzenie i wsparcie różnorodności biologicznej.

Dofinansowaniem będą objęte działania, których celem jest utrzymanie i poprawa właściwego stanu ochrony populacji gatunków roślin i zwierząt oraz siedlisk, dla których ochrony wyznaczono specjalne obszary ochrony ptaków oraz obszary specjalnej ochrony siedlisk Natura 2000. Ważnym celem strategicznym będą również zadania związane z zapobieganiem wprowadzaniu do środowiska inwazyjnych gatunków obcych, a także przeciwdziałanie ich rozprzestrzenianiu. Do roślinnych gatunków inwazyjnych należą m.in. barszcz Sosnowskiego, barszcz Mantegazziego, bożodrzew gruczołowaty, tojeść amerykańska czy niecierpek gruczołowaty.

PODSUMOWANIE

Różnorodność działań realizowanych przez Wojewódzkie Fundusze Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej umożliwia szerokiemu gronu beneficjentów pozyskiwanie środków finansowych na przedsięwzięcia związane z ochroną środowiska, zasobów naturalnych i poprawą jakości życia.

Wybrane zadania, m.in. program priorytetowy „Czyste Powietrze”, integrują również działania wielu podmiotów. W województwie śląskim aż 105 lokalnych samorządów zaangażowało się w realizację zadań operatorskich w ramach tego programu, co stanowi przykład skutecznej współpracy na rzecz ochrony środowiska.

AGNIESZKA KURCIUS
Dział Rolnictwa Ekologicznego
i Ochrony Środowiska

Źródło:
www.gov.pl
www.wfosigw.katowice.pl

ZA TREŚCI ZAWARTE W PUBLIKACJI
DOFINANSOWANEJ ZE ŚRODKÓW WFOŚiGW
W KATOWICACH ODPOWIEDZIALNOŚĆ
PONOSI REDAKCJA.